

Sygn. akt VII U 3705/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2020 r. w Warszawie
sprawy A. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania

na skutek odwołania A. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 22 maja 2019 r., znak: (...)

1. oddala odwołanie,
2. odstępuje od obciążenia A. L. kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

UZASADNIENIE

W dniu 13 czerwca 2019r. A. L. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 22 maja 2019r., znak: (...) odmawiającej przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, złożonej w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 6 marca 2019r.

Odwołująca uzasadniając swe stanowisko wskazała, że w okresie od 27 marca 2019r. do 17 kwietnia 2019r. przebywała w sanatorium i we wskazanym terminie nie miała możliwości złożenia odpowiedniej dokumentacji. Powołując się na art. 9 k.p.a., podniosła że organ administracji publicznej jest obowiązany do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organ administracji czuwa nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie ponosiły szkody z powodu niezajomości prawa i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Odwołująca podkreśliła, że o zmianie sytuacji prawnej nie została przez organ rentowy poinformowana, co uniemożliwiło jej złożenie skargi w terminie, tj. do 23 kwietnia 2019r. (odwołanie z dnia 11 czerwca 2019r., k. 4-5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że odmówił ubezpieczonej przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania podkreślając, że skargę o wznowienie postępowania należy wnieść w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, a więc w rozpatrywanym przypadku do dnia 21 kwietnia 2019r. Mając na uwadze, że dni 21 i 22 kwietnia 2019r. były dniami świątecznymi, ustawowo wolnymi od pracy, to termin na wniesienie skargi o wznowienie postępowania upływał z dniem 23 kwietnia 2019r. Odwołująca skargę wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu złożyła natomiast w dniu 20 maja 2019r. W sanatorium przebywała do 17 kwietnia 2019r., więc po tym terminie mogła do dnia 23 kwietnia 2019r. złożyć skargę (odpowiedź na odwołanie z dnia 8 lipca 2019r., k. 8 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. L., urodzona w dniu (...), ma przyznane prawo do wcześniejszej emerytury. W dniu 18 czerwca 2014r. złożyła w ZUS (...)Oddział w W. wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy decyzją z dnia 22 sierpnia 2014r., znak: (...) przyznał prawo do emerytury powszechnej od dnia 1 czerwca 2014r., tj. od miesiąca, w którym odwołująca zgłosiła wniosek. Wysokość emerytury, obliczonej zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej, wyniosła 1143,63 zł. Organ rentowy wskazał, że jest ona świadczeniem mniej korzystnym i nadal będzie wypłacana emerytura ustalona według dotychczasowych zasad (wniosek o emeryturę z 18 czerwca 2014r., k. 1 a.r., decyzja ZUS z 22 sierpnia 2014r., k. 15 a.r.).

W dniu 6 marca 2019r. Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok w sprawie o sygn.

P 20/16, w którym orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 39 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed dniem 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. Powyższe orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zostało opublikowane w dniu 21 marca 2019r. (okoliczność bezsporna).

W okresie od 27 marca 2019r. do 17 kwietnia 2019r. A. L. przebywała w sanatorium, gdzie miała dostęp do mediów. Nie miała wiedzy o wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia z dnia 6 marca 2019r. Wiedzę o tym uzyskała dopiero w maju 2019r., po powrocie z sanatorium. W prasie przeczytała, że Trybunał Konstytucyjny wydał orzeczenie, w związku z czym w dniu 20 maja 2019r. złożyła skargę o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu (zeznania A. L., k. 34 verte a.s., skarga o wznowienie postępowania wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu, k. 231 a.r.)

Po rozpoznaniu powyższego wniosku ZUS (...)Oddział w W. wydał w dniu 22 maja 2019r. decyzję (znak: (...)), w której odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. wszedł w życie 21 marca 2019r. Zgodnie z art. 145a § 2 k.p.a. odwołująca mogła wnieść skargę o wznowienie postępowania w terminie do 23 kwietnia 2019r., uwzględniając dni wolne od pracy (Święta Wielkanocne). Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że A. L. nie uprawdopodobniła we wniosku, że uchybienie powyższemu terminowi nastąpiło bez jej winy, wobec czego odmówiono jego przywrócenia (decyzja ZUS z 22 maja 2019r., k. 235 a.r.).

Powyższy stan faktyczny, który w części nie był sporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, które zostały ocenione jako wiarygodne, a także na podstawie zeznań odwołującej, które nie budziły wątpliwości co do okoliczności, na jakie odwołująca wskazała. W części zostały one potwierdzone dokumentami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentrował się wokół tego, czy w przypadku A. L. zachodzą podstawy do przywrócenia terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w związku z wydaniem przez Trybunał

Konstytucyjny wyrok z dnia 6 marca 2019r., sygn. akt P 20/16. We wskazanym orzeczeniu TK orzekł o niezgodności z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 39 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...)r. kobiet, które przed dniem 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy. Jego publikacja w Dzienniku Ustaw nastąpiła w dniu 21 marca 2019r.

Zgodnie z art. 145a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2018r. poz. 2096 – dalej jako „k.p.a.”) można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Art. 145a § 2 k.p.a. wskazuje, że w sytuacji określonej w art. 145a § 1 k.p.a. skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. To oznacza, że skoro wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r. został opublikowany w Dzienniku Ustaw w dniu 21 marca 2019r., to miesięczny termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania administracyjnego przed ZUS upłynął w dniu 21 kwietnia 2019r. Dni 21 i 22 kwietnia 2019r. (kolejno niedziela i poniedziałek) przypadły jednak na pierwszy i drugi dzień Świąt Wielkiej Nocy, które są ustawowo wolne od pracy. Podzielić należy zatem stanowisko organu rentowego, że zgodnie z art. 57 § 3 i 4 k.p.a. termin do złożenia wniosku o wznowienie postępowania upływał w dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy, a więc 23 kwietnia 2019r. (wtorek). Odwołująca natomiast wniosła skargę o wznowienie postępowania dopiero w dniu 20 maja 2019r., a więc z przekroczeniem terminu przewidzianego na jej złożenie.

Wymieniony termin jest terminem o charakterze procesowym, wobec czego ma do niego zastosowanie instytucja przywrócenia terminu (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 24 listopada 2010r., sygn. akt II SA/Go 710/10, LEX 753130). W przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego jest ona uregulowana w art. 58 § 1 i 2, który stanowi, że w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin.

Wraz ze skargą o wznowienie postępowania odwołująca w dniu 20 maja 2019r. złożyła w ZUS wniosek o przywrócenie terminu do złożenia przedmiotowej skargi, bez podania przyczyny, zatem organ rentowy uznał, że odwołująca nie uprawdopodobniła braku winy w niezachowaniu terminu.

Odwołując się od decyzji A. L. wskazała na okoliczności, które w jej ocenie miały uprawdopodobnić brak winy w uchybieniu terminowi. Stanowisko odwołującej koncentrowało się przede wszystkim na stwierdzeniu, że w okresie od 27 marca 2019r. do dnia 17 kwietnia 2019r. przebywała w sanatorium i nie miała możliwości złożenia skargi. Ponadto powołując się na art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. k.p.a. podnosiła, iż o zmianie sytuacji prawnej nie została przez organ rentowy poinformowana, co powodowało, że o orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego nie miała wiedzy, a to z kolei uniemożliwiło jej złożenie skargi w terminie do 23 kwietnia 2019r.

W ocenie Sądu powołane przez odwołującą okoliczności nie mogły stanowić potwierdzenia czy uprawdopodobnienia, że do uchybienia terminowi doszło bez winy odwołującej. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że kryterium braku winy jako przesłanka zasadności wniosku o przywrócenie terminu w rozumieniu art. 58 § 1 k.p.a. wiąże się z obowiązkiem strony zachowania szczególnej staranności przy dokonywaniu czynności procesowej. Przywrócenie terminu może mieć miejsce, gdy uchybienie terminowi nastąpiło wskutek przeszkody, której strona nie mogła usunąć, nawet przy użyciu największego w danych warunkach wysiłku. Oznacza to, że przywrócenie uchybionego terminu uzasadniają wyłącznie takie obiektywne, występujące bez woli strony, okoliczności i zdarzenia, które mimo dołożenia odpowiedniej staranności w prowadzeniu własnych spraw udaremniły dokonanie czynności we właściwym czasie. Można więc termin przywrócić, gdy strona w sposób przekonujący zaprezentowaną argumentacją uprawdopodobni brak swojej winy, a przy tym wskaże, że niezależna od niej przyczyna istniała przez cały czas, aż do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu. W orzecznictwie podkreśla się także, że jako kryterium przy ocenie winy w

uchybień terminu procesowego należy przyjąć obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony dbającej należycie o swoje interesy, a contrario zatem, przywrócenie terminu nie jest dopuszczalne, gdy strona dopuściła się choćby lekkiego niedbalstwa (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 2019r., I OSK 401/18). W kontekście powyższego sama okoliczność braku wiedzy o wydaniu wyroku przez Trybunał Konstytucyjny co do zasady nie może zostać uznana za przesłankę uzasadniającą przywrócenie terminu, ponieważ orzeczenia Trybunału, jako akty powszechnie obowiązujące, podlegają niezwłocznemu i obowiązkowemu ogłoszeniu w dzienniku urzędowym. Publikacja w dzienniku urzędowym stanowi główną i nadrzędną formę ogłoszenia aktów normatywnych i orzeczeń, a przez to również ich upublicznienia, w celu stworzenia możliwości zapoznania się z treścią danego aktu lub orzeczenia przez ogół społeczeństwa. Tym samym publikacja orzeczenia w dzienniku urzędowym stwarza domniemanie powszechnej znajomości prawa. Nie wyklucza to potencjalnych sytuacji, kiedy strona z przyczyn obiektywnych nie miała możliwości uzyskania wiedzy co do faktu wydania i wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2017r., (...); z dnia 31 maja 2017r., (...)).

W świetle zaprezentowanych poglądów judykatury, w przypadku powoływania się na brak wiedzy o wyroku Trybunału Konstytucyjnego, uprawdopodobnienie braku winy w uchybieniu terminu do złożenia skargi ulega pewnej modyfikacji, polegającej na konieczności podniesienia takich okoliczności, które obiektywnie uzasadniałyby brak możliwości dowiedzenia się przez stronę o wejściu w życie takiego orzeczenia. W ocenie Sądu, w przypadku odwołującej takie okoliczności nie zachodziły. Przyniesione przez odwołującą okoliczności, takie jak brak wiedzy o orzeczeniu TK czy pobyt w sanatorium w okresie od 27 marca 2019r. do 17 kwietnia 2019r. nie mogły jednoznacznie przesądzać o braku możliwości powzięcia informacji o ogłoszeniu powyższego orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, że przedmiotowy wyrok Trybunału został nie tylko ogłoszony w dniu 6 marca 2019r., lecz również opublikowany w Dzienniku Ustaw RP w dniu 21 marca 2019r. Poza tym informacje o wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny ww. wyroku były rozpowszechniane za pomocą różnych środków medialnych, w tym w telewizji, w prasie oraz na portalach internetowych. Odwołująca mogła zatem, o ile dołożyłaby staranności, dowiedzieć się, że TK w dniu 6 marca 2019r. wydał orzeczenie stwierdzające niezgodność z Konstytucją RP przepisu dotyczącego kobiet urodzonych w (...).r., tym bardziej, że nie wykracza poza zakres dbania o własny interes poszukiwanie informacji istotnych dla własnej sytuacji prawnej, w tym też dotyczących potencjalnej zmiany stanu prawnego na skutek zmiany przepisów lub związanych z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 31 sierpnia 2017r., III AUa 109/16).

Jeśli chodzi zaś o pobyt odwołującej w sanatorium, to zwrócić należy uwagę na fakt, iż nie trwał on przez cały okres od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego aż do złożenia wniosku o przywrócenie terminu. Pobyt ten był krótki i przypadał na część tego czasu, jaki odwołująca miała na złożenie skargi o wznowienie postępowania. Niezależnie od tego, będąc w sanatorium, przy uwzględnieniu stanu zdrowia odwołującej, który nie był wówczas pogorszony, można przyjąć, że odwołująca miała możliwość także w tym czasie wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Fakt, że leczyla się w warunkach sanatoryjnych tej możliwości jej nie pozbawiał.

Co się zaś tyczy obowiązków informacyjnych ciążyących na organie rentowym to należy podkreślić, że obowiązek udzielania pełnej informacji stronom spoczywa na organie administracji w granicach określonych w art. 9 zdanie pierwsze, tzn. wtedy, gdy informacja dotyczy okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków stron będących przedmiotem postępowania. Tymczasem przed złożeniem przez ubezpieczoną wniosku o wznowienie postępowania nie toczyło się niezakończony postępowanie administracyjne. Poza tym ubezpieczona nie stawiała się w organie rentowym przed 23 kwietnia 2019r., by dowiedzieć się jakie kroki należy podjąć w związku z opublikowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego, a organ rentowy nie ma obowiązku każdorazowego informowania ubezpieczonych o treści orzeczeń wydawanych przez Trybunał Konstytucyjny, czy też inne organy.

W opisanych okolicznościach Sąd Okręgowy ocenił zatem, że zaskarżona decyzja organu rentowego odpowiada prawu. Odwołanie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, iż zaskarżona decyzja organu rentowego odpowiada prawu. Odwołanie podlegało więc oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Na marginesie powyższych rozważań, Sąd wskazuje, że problematyka stanowiąca przedmiot rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 6 marca 2019r. skutkowałą podjęciem przez ustawodawcę inicjatywy w zakresie uregulowania sposobu przeliczania emerytury z uwzględnieniem braku w aktualnym stanie prawnym art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W dniu 15 maja 2019r. wniesiono senacki projekt ustawy mający na celu przywrócenie większej podstawy obliczenia emerytury ubezpieczonym, którzy pobrali wcześniejszą emeryturę bez obiektywnej wiedzy, że kwoty wcześniej pobranej emerytury pomniejszą emeryturę powszechną. Projekt ten z dniem 15 lipca 2019r. przekazano do Sejmu w celu kontynuowania prac legislacyjnych, które ostatecznie nie zostały zakończone przed końcem VIII kadencji Sejmu. Na dzień 13 listopada 2019r. Marszałkowi Senatu RP przedłożono jednak tożsamy do wspomnianego powyżej senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ((...) nr 12), co pozwala zakładać, że kwestia ustalania emerytur powszechnych dla osób urodzonych w (...) roku, omówiona w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r., będzie przedmiotem działań legislacyjnych ustawodawcy w ramach kolejnej kadencji Parlamentu RP.

Orzekając o kosztach zastępstwa procesowego, o których przyznanie wnioskował organ rentowy, Sąd miał na uwadze, że zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Zgodnie natomiast z art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

W rozpatrywanej sprawie za stronę przegrywającą niewątpliwie należało uznać A. L. z uwagi na oddalenie wniesionego przez nią odwołania, co z kolei skutkowało powstaniem po jej stronie obowiązku zwrotu kosztów na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który był reprezentowany przez radcę prawnego. Sąd zastosował jednak art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążania ubezpieczonej tymi kosztami.

Zgodnie z treścią ww. przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Uzależnione jest to każdorazowo od okoliczności, które muszą być tego rodzaju, by ponoszenie kosztów przez stronę przegrywającą pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” zalicza się między innymi szczególną zawilość lub precedensowy charakter sprawy czy też subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia – trudne do zweryfikowania a limine. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sfery uznania sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013r., V CZ 132/12; z dnia 15 marca 2013r., V CZ 89/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2018r., III AUa 1477/17).

W ocenie Sądu szczególnie przypadek, o którym mowa powyżej, niewątpliwie wystąpił w przedmiotowej sprawie. Przypomnieć należy, że zainicjowane przez ubezpieczoną postępowanie było wynikiem wydania przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 6 marca 2019r. wyroku w sprawie o sygn. P 20/16, w którym TK orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018r. poz. 1270 oraz z 2019r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w

(...)r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Powołane orzeczenie stanowi przełom w zakresie dotychczas obowiązujących zasad obliczania emerytury powszechnej kobiet urodzonych w (...) roku, które przed dniem 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej. Doprowadziło ono do wyrugowania niekorzystnych dla ww. kobiet zasad obliczania emerytury i w konsekwencji otworzyło drogę do wznowienia postępowań zakończonych wydaniem decyzji przyznających emerytury z zastosowaniem niekorzystnego i niekonstytucyjnego sposobu obliczenia. Zwrócił na to uwagę również sam Trybunał w uzasadnieniu powyższego orzeczenia, wskazując, że skutkiem wyroku jest prawo wznowienia postępowania z mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji dla wszystkich kobiet objętych zakresem orzeczenia Trybunału, możliwe do zrealizowania w trybie wznowienia postępowań zakończonych wydaniem wyroku przez sądy pracy i ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 401⁽¹⁾ k.p.c., zaś w przypadku osób, które nie odwołały się od decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 145a k.p.a. w związku z art. 124 ustawy emerytalnej. W konsekwencji odwołująca, korzystając z możliwości wniesienia skargi o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej decyzją ZUS (...) Oddział w W. z 10 grudnia 2013r., znak: (...), a potem z możliwości zaskarżenia niekorzystnej decyzji ZUS, mogła pozostawać w uzasadnionym przekonaniu, że jej stanowisko jest słuszne. Poza tym, co do zasady spór, jaki się zarysował w związku z obliczeniem emerytur kobiet z rocznika 1953, został przez TK rozstrzygnięty po myśli tej grupy ubezpieczonych. To zaś, że Sąd odwołanie oddalił z przyczyn formalnych – podzielając stanowisko ZUS – nie oznacza, że odwołująca powinna ponieść koszty procesu. Sąd Okręgowy ocenił, że obciążanie odwołującej takimi kosztami byłoby sprzeczne

z powszechnym odczuciem sprawiedliwości. Jak zostało wskazane, odwołująca miała prawo sądzić, że po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w sprawie P 20/16 będzie miała możliwość skutecznego uzyskania korzystniejszego dla niej przeliczenia emerytury,

tym bardziej, że rolą Trybunału jest stanie na straży konstytucyjnej prawidłowości norm prawnych statuowanych przez ustawodawcę, a co za tym idzie, publikacja przedmiotowego orzeczenia mogła wzbudzić u odwołującej pewność co do zasadności zgłoszonej skargi

o wznowienie postępowania.

Nie bez znaczenia był dla Sądu również sam przebieg procesu, który nie uzasadniał obciążenia strony przegrywającej obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Należy mieć na uwadze, że udział profesjonalnego pełnomocnika po stronie organu rentowego był ograniczony w zasadzie do złożenia odpowiedzi na odwołanie, a treść tego pisma sprowadzała się w istocie do przedstawienia argumentacji powołanej w zaskarżonej decyzji i powielanej w sposób szablony również w innych sprawach. Oprócz odwołania pełnomocnik organu rentowego nie złożył żadnych innych pism procesowych, a Sąd wydał wyrok na rozprawie, podczas której organ rentowy reprezentował pracownik Zakładu, a nie radca prawny.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 2 wyroku na podstawie art. 102 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć (...)